

Heerlen

Memo

Aan
commissie Ruimtelijke Ontwikkeling

Datum
26 april 2021

Registratienummer
M-21000631

Auteur
Hans van der Logt / Ralph van
der Straten

Domein/Team
Domein Ruimte - Team Beleid
Ruimte

Ambtelijk opdrachtgever
Programmamanager
Duurzaamheid

Doel van de memo
Informeren

Afschrift aan

Bijlage(n)

Onderwerp
Schriftelijke antwoorden op vragen over de RES uit commissie RO d.d. 14-4-2021

Beste commissieleden,

Hierbij de antwoorden en reacties op vragen uit de raadscommissie Ruimtelijke Ordening n.a.v. de presentatie over de RES Zuid-Limburg

Tav de vragen van de heer Leers :

Ten aanzien van de eerder gepresenteerde plannen voor zonneweides in Palemig en Schurenborg kan opgemerkt worden dat deze initiatieven in het huidige bod niet zijn meegenomen omdat het college, zoals nu vastgelegd in de RES 1.0, tot 2030 geen medewerking wil verlenen aan zonneweides op natuur en landbouwgronden. Hiervoor in de plaats wil het college zich richten op grootschalige opwek met zonnepanelen op grote daken. Met de initiatiefnemer van Palemig en Schurenborg is voorafgaand aan de commissievergadering gesproken over de vernieuwde inzichten van het college. Het college heeft wethouder Claessens gemandateerd om verder in gesprek te gaan met de initiatiefnemer over oplossingen.

In de planvorming over grootschalige duurzame energieopwekkingsprojecten staat een zorgvuldig proces en de betrokkenheid met de omgeving centraal. Daarom ook dat er voor Windenergie Parkstad-Zuid vanaf de start een open dialoog is aangegaan met bewoners en ondernemers van Heerlen Zuid, Simpelveld, Bocholtz en Kerkrade om te komen tot de realisatie van windmolens in het gebied. Ondernemers en bewoners hebben meegedacht over de randvoorwaarden waar een plan aan zou moeten voldoen, zowel technisch-landschappelijk als financieel-organisatorisch. Hierbij is het uitgangspunt gehanteerd dat omwonenden niet alleen de lasten, maar de lusten zouden moeten kunnen ervaren. Tot dusver verloopt dat proces voorspoedig. Uiteindelijk zullen concrete plannen moeten voldoen aan alle wettelijke normen en eisen én goedgekeurd worden door de gemeenteraden.

De rioolwaterturbine van de Oliemolenstraat was een pilot in 2007 die na verloop van tijd is stopgezet. De onderhoudskosten wogen niet op tegen de

stroomopbrengst. Niet dat de turbine niet voldeed, maar de verwachte hoeveelheid water die vooraf berekend was bleek veel lager uit te vallen waardoor de stroomopbrengst minimaal was. Dit concept is slechts beperkt bruikbaar omdat er in belangrijke mate gebruik gemaakt werd van het hoogteverschil tussen de rioolsystemen. Helaas een experiment dat niet geslaagd is. Voor de toekomst slechts zeer beperkt inzetbaar in Heerlen.

N.a.v. de vragen van de heer Peters :

Het raadsvoorstel voor de vaststelling van de RES is inmiddels beschikbaar in IBABS.

Dat participatie belangrijk is wordt door het college onderschreven. In de RES Zuid-Limburg is daarom ook nadrukkelijk opgenomen dat bij de opwek van hernieuwbare energie gestreefd wordt naar 50% eigendom van de lokale omgeving. Met name richting de uitvoering zullen de burgers en ondernemers zo veel mogelijk betrokken worden en aangezet tot handelen. Zowel bij het tot stand komen van projecten/initiatieven in het kader van het nieuwe uitvoeringsprogramma voor PALET/RES als de wijkuitvoeringsplannen van de Transitievisie Warmte (TVW) wordt op dit moment door het college een proces ontworpen waarbij een brede burgerbetrokkenheid het uitgangspunt is.

Het college is er van doordrongen dat met name de huishoudens met lage inkomens in de achterstandswijken zwaar getroffen worden door stijgende energieprijzen en noodzakelijke aanpassingen ter verduurzaming van de woning. Voor particuliere woningeigenaren wordt in het kader van het EU-Wellbased een strategie ontworpen en getest voor mensen die te lijden hebben onder het begrip 'energiearmoede'. Ook de woningstichtingen zijn zich hiervan bewust en zoeken naar manieren om de verduurzaming van hun woningvoorraad te versnellen. Hoewel er jaarlijks prestatieafspraken gemaakt worden tussen gemeenten, woningstichtingen en huurdersbelangenverenigingen streeft het college naar een meer gestructureerde aanpak met de gehele huursector, waarbij in gezamenlijkheid makkelijker versneld kan worden.

Er ontstaan gelukkig ook steeds meer initiatieven van burgers die zich samenpakken. De energiecoöperatie Heerlen Duurzaam en Heerlen Centrum timmeren aan de weg om inwoners van Heerlen te helpen bij het verduurzamen van hun woning. Samen met de WoonWijzerWinkel – het energieloket voor de zeven Parkstad-gemeenten – ontwikkelen zij concrete projecten en acties. Het college is verheugd met deze ontwikkeling en ondersteund waar mogelijk nieuwe initiatieven vanuit de samenleving.

Ten aanzien van de zonnepanelen op grote daken zoekt het college de samenwerking met de provincie Limburg (motie 2688 Motie 2688 Gewijzigd Bastiaans inzake Energieke Limburgse bedrijfsdaken) en de stadsregio Parkstad om te onderzoeken hoe wij (collectieve) zonnepanelen op grote daken kunnen stimuleren. Het aantal geïnteresseerde dakeigenaren is groot,

maar technische en organisatorische belemmeringen staan realisatie te vaak in de weg. Samen met het bedrijfsleven willen we de belemmeringen beter in kaart brengen en met concrete voorstellen komen om hierin te kunnen versnellen.

N.a.v de vragen van de heer Hesse :

De heer Hesse refereerde aan het recente artikel in dagblad De Limburger d.d. 9 april jl. Op woensdag 14 april is dit besproken tijdens een bestuurlijk overleg op Parkstad-niveau in de Bestuurscommissie Duurzaamheid. Naar aanleiding hiervan ontvangen alle gemeenteraden in Parkstad op korte termijn een regionale raadsinformatiebrief.

Op de vraag : “wanneer merk ik hier iets van in de wijken ?” kunnen we berichten dat dit voor de wijken verschillend zal zijn. Het succes van het Zonnepanelenproject Parkstad is op veel plekken in onze stad duidelijk zichtbaar, maar er is ook nog voldoende ruimte voor nieuwe deelnemers; op korte termijn (april en mei) zijn er webinars voor geïnteresseerde inwoners. De Woonwijzerwinkel is momenteel in de wijken Heerlerbaan-ring, Heerlerheide-schil en Lindeveld gestart met warmtescans, webinars en gezamenlijke inkoopacties. Zij doen dat samen met de coöperatie Heerlen Duurzaam. Dit jaar gaan we ook nog de wijken in met een actie om goede voorbeelden onder de aandacht te brengen en mensen bij elkaar te brengen om samen te verduurzamen. Daarnaast gaan we dit jaar nog aan de slag met het eerste wijkuitvoeringsplan voor één van de kansrijke buurten uit de TransitieVisie Warmte. Dit alles zal echter ook tijd en geld gaan kosten. Richting de begroting van 2022 komt het college hiervoor met concrete voorstellen en kostenramingen.

Zoals reeds aangeven gaan we een aanpak bedenken voor zonnepanelen op bestaande daken. Voor nieuwe loodsen biedt het bouwbesluit nog steeds geen mogelijkheden om zonnepanelen te verplichten of dakconstructies hiervoor geschikt te maken. De laatste tijd constateren we dat ontwikkelaars zelf reeds het initiatief nemen op de daken vol te leggen met zonnepanelen. Een mooi voorbeeld hiervan zijn de loodsen van Medtronic/WPD en Doc Morris op Avantis/Trilandis. Daarnaast is het, gezien de schaarste aan beschikbare bouwlocaties, voor de gemeente Heerlen steeds makkelijker om deze eisen in de verkoop als voorwaarde mee te nemen.

T.a.v. de vragen van mevrouw Geron:

De suggestie om het Heerlens internetpanel mee te nemen in een bredere betrokkenheid van burgers bij de energietransitie zal nader worden onderzocht. Recent heeft een draagvlakmonitor plaatsgevonden bij alle huisnummers in Heerlen. Op korte termijn zal het college de raad informeren over de bevindingen.

Het plaatsen van zonnepanelen langs snelwegen is binnen onze RES niet specifiek onderzocht. Door Rijkswaterstaat wordt gewerkt aan kaders voor het aanbieden van rijksgronden voor energieproductie. Vooralsnog wil het college zich focussen op windenergie en grote daken. Daar waar windturbines mogelijk rondom verkeersknooppunten gerealiseerd gaan worden zal de optie voor zonnepanelen worden meegegeven aan de ontwikkelaar.

Heerlen beschikt inderdaad over een groot aantal distributiecentra. De nieuwe daken worden grotendeels reeds van zonnepanelen voorzien en voor de bestaande daken gaan we een aanpak bedenken.

De stichting Groene Economie in Limburg begeleid ondernemers hoofdzakelijk bij het verduurzamen van hun gebouwen. Hierbij komen naast de maatregelen uit de erkende maatregelenlijst (terugverdiëntijd minder dan 5 jaar) ook de maatregelen voor wat langere termijn aan bod. Productieprocessen worden vooralsnog slechts beperkt meegenomen omdat hiervoor vaak te veel specialistische kennis noodzakelijk is. Binnen de klimaattafel industrie van het klimaatakkoord worden hier nog maatregelen voor uitgewerkt.

Tot slot

In z'n algemeenheid dient gesteld te worden dat de RES een analyse is van de potentie en mogelijkheden op dit moment. Omdat de RES elke 2 jaar dient te worden herzien is er de mogelijkheid om nadere verdiepingsslagen en innovaties mee te nemen in een nieuwe versie. Het gaat hier ook om een kwantitatief bod dat wij denken te kunnen realiseren. In de verdere vertaling van de RES 1.0 in een uitvoeringsprogramma en de uitwerking van concrete projecten/initiatieven zal moeten blijken of bepaalde opties uiteindelijk realiseerbaar zijn. Zoals het knoppenmodel van PALET kan er nog geschoven worden tussen modaliteiten (wind, zon op dak, zon op land) en opties; het totaalbod in de RES 1.0 wat betreft energetisch vermogen is leidend, niet de precieze manier waarop dat bod wordt ingevuld.

Het raadsbesluit met als bijlage de RES Zuid-Limburg zal in de raadscommissie Ruimtelijke Ordening d.d. 19 mei 2021 officieel besproken worden en op woensdag 26 mei in de gemeenteraad aan bod komen. Indien er vragen of onduidelijkheden zijn wij ook in de aanloop naar de commissievergadering beschikbaar om deze te beantwoorden of toe te lichten. Vragen kunnen via de griffie aan ons worden voorgelegd.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,
namens dezen,
Wethouder voor Beheer en Onderhoud, Mobiliteit, Duurzaamheid & Milieu,
C.M.J.P. Claessens

Dit memo is digitaal ondertekend en daarom staat er geen handtekening onder.